

عنوان مقاله:

طرز انوری در غزلها و رباعیها، با تکیه بر ویژگیهای نحوی کلام

محل انتشار:

دو فصلنامه ادب فارسی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

محمد رضا ترکی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

سمیه رجبی - دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

بسیاری از صاحب نظران انوری را در غزل مبدع طریقه‌های نو دانسته و او را پیشرو و آغازگر راهی خوانده‌اند که در عاشقانه‌های سعدی به اوج میرسد، اما پژوهندگان زبان در بحث از این ابداع به مسائل نحوی کلام کمتر پرداخته‌اند. هدف این مقاله دستیابی به درک و دریافتی سبکشناسانه از نحو غزلیات و رباعیهای انوری است؛ چراکه اساسا با واکاوی ویژگیهای نحوی زبان اوست که میتوان دلایل سبکساز بودن وی را توضیح داد؛ شاعری که بر نبوغی زبانی دست دارد و از رفتاری که با زبان در پیش گرفته، آگاه است. در این بررسیها خواهیم دید که بسامد فراوان وجه فعلی «گفتن» و ترکیبهای کنایی، بهکارگیری بیش از دو فعل در یک بیت، پیوستگی معنایی دو مصراع، پنهان کردن عنصر تکرار با بازیهای نحوی و بهره‌گیری از امکان تنوع ساخت در زبان، از عناصر مسلط و سبکساز در غزلیات و رباعیهای انوری است و نیز خواهیم دید که شاعر چگونه با نحوه استفاده از حروف اضافه در جهت شکلگیری فردیت مستقل سبکی گام برمیدارد و این نخستین گام، برای نخستین بار، همان بارقه‌های است که این استفاده شگفت را در غزلیات نابغهای چون سعدی شعله‌ور میسازد.

کلمات کلیدی:

انوری، نحو زبان، فعل، ترکیب کنایی، تکرار، حروف اضافه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1200170>

